

volt szélnyírás a légkörben, és a labilitás a zivatar keletkezéséhez sem volt elég, mégis kialakult tuba. Ebből kitűnik, hogy ezen tornádók kialakulásához nincs szükség vertikális szélnyírásra, és labilitásnak is csak az alsó néhány kilométeres szinten elég jelen lennie. Emiatt azok a szokásos paraméterek (szélnyírás, zivatarhoz képesti helikalitás, emelési kondenzációs szint magassága, stb), amelyek a szupercellák, mezociklonok előrejelzésével kapcsolatosak, szinte semmit sem mondanak a nem mezociklonális tornádók valószínűségéről. Ez azonban nem jelenti azt, hogy olyan helyzetekben ne jöhetnének létre nem mezociklonális tornádók, amikor a feltételek szupercellákra, mezociklonális tornádók kifejlődésére szintén alkalmasak.

A nem mezociklonális tornádók kialakulása és erőssége szempontjából fontos lehet a csapadék keltette kiáramlás konvergenciát és örvényességet fokozó szerepe. E folyamatok hatásmechanizmusát a későbbiekben még tanulmányozni kell.

A magyarországi tornádóvadászatokhoz is hasznos

támpontot nyújthatnak ezen vizsgálatok. Egy tartósan fennálló, pl. szinoptikus skálájú konvergencia vonal helyét a numerikus előrejelző modellek általában jól előre tudják jelezni. Ha ezt összevetjük az előrejelzett labilitás értékekkel, kijelölhető a konvergenciának az a szakasza, ahol nagyobb eséllyel alakulhatnak ki tornádók. A tornádóvadászok ezen a szakaszon például a maximum hőmérséklet idején, vagy záporok, zivatarok környezetében vélhetően könnyebben figyelhetnek majd meg tölcserfelhőt. Ezen megfigyelések birtokában, további, még részletesebb vizsgálatokra van lehetőség.

Irodalom

Davies, J. M., J. M. Caruso, 2005: Tornadoes in Nonmesocyclone Environments with Pre-existing Vertical Vorticity along Convergence Boundaries. *Electronic Journal of Operational Meteorology*

Honlapunk: www.szupercella.hu

Polyánszky Zoltán és Molnár Ákos

A MAGYAR METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG HÍREI

Rovatvezető: Maller Aranka

Rendezvényeink 2007. január 1.–március 31. között

Választmányi ülés:

Március 8.

Napirend:

1. Jegyzőkönyv hitelesítő felkérése
2. Beszámoló az Erdő-klíma konferenciáról (Vig Péter)
3. Az előző ülés óta egyéb történetek
4. Kitüntetési bizottságok beszámoló és javaslatairól történő szavazás
5. A közgyűlés előkészítése (Gyuró György)
6. Szakosztályok, területi csoportok
7. Első féléves programok
8. Tagfelvétel

Felvett tagok: Balázs Roland, Bartók Ádám, Bács Attila, Czető János, Hadházi Pál, Kozma Réka, König Éva, Lagzi István László, Morvai Krisztián, Nánai Katalin Zsuzsanna, Szinyei Dalma

Előadó ülések, rendezvények:

Február 15

Simon, André (Szlovák Hidrometeorológiai Intézet):

Orografikus hullámok és lejtőviharok. A 2004. novemberi tátrai vihar meteorológiai háttere

Horváth Ákos (OMSZ Siófoki Viharjelző Observatórium), Geresdi István (Pécsi Tudományegyetem Környezetföldrajzi és Meteorológiai Tanszék) és Németh Péter (OMSZ Távérzékelési Osztály):

Az augusztus 20-ai vihar meteorológiai elemzése

Március 19.

Dunkel Zoltán:

Az Országos Meteorológiai Szolgálat tevékenysége, legfontosabb feladatai a társadalmi és tudományos elvárások tükrében.

A Debreceni Csoport rendezvénye és tisztújító összejövetele.

A területi csoport új elnöke: *Szegedi Sándor* az DE Meteorológiai Tanszék egyetemi adjunktusa, titkára: *Jákfalvi Mihály* az OMSZ debreceni állomásának vezetője.

Március 23.

Meteorológiai Világnap az Országos Meteorológiai Szolgálattal közös rendezvény.

- Megnyitó : Dunkel Zoltán, az OMSZ elnöke
- Ünnepi üdvözlő: Dióssy László, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium szakállamtitkára
- Schenzl Guidó Díj, Pro Meteorologia Emlékplakettek, miniszteri elismerések és oklevelek átadása
- Kiváló társadalmi észlelők köszöntése
- Az OMSZ Tudományos Tanács szakirodalmi nívódíjának átadása
- Mika János: *Változó légkör – „sarkított” hatások*
- Állófogadás a kitüntetettek tiszteletére

(A Világnapról bővebb információt olvashatnak ebben a számban.)